

Kétújfalu környékének állas- és futóbogarai (Coleoptera: Rhysodidae, Carabidae)

¹KUTASI CSABA ÉS ²SÁR JÓZSEF

¹Bakonyi Természettudományi Múzeum, H-8420 Zirc, Rákóczi tér 3-5.; Hungary

e-mail: entomologia@bakonymuseum.koznet.hu

²Tequila Gyűjtemény, H- 7973 Teklafalu, Fő u. 39.; Hungary; e-mail: sarj@freemail.hu

KUTASI Cs. & SÁR J.: *The Rhysodidae and Carabidae (Coleoptera) from the environs of Kétújfalu (Southern Hungary).*

Abstract: A total of 2 741 individuals belonging to 185 species were collected from 2004 to 2006. This material included several rare species out of which 5 are new to the fauna of the Baranya country: *Dyschirius tristicus* Stephens, 1827, *Pogonus transfuga peisonis* (Ganglbauer, 1892), *Amara gebleri* Dejean, 1831, *Ophonus subsinuatus* Rey, 1886, *Harpalus albanicus* Reitter, 1900. Besides, the comments of 10 rare species are given. In this article a total of 214 species are listed, the earlier data coming from J. SÁR (1992, 1993, 1995) and P. SÁR (2005).

Keywords: Coleoptera, Rhysodidae, Carabidae faunistical survey

Bevezetés

A Dél-Dunántúl rovarfaunisztikai kutatottsága viszonylag jónak mondható, ebben nagy szerepe volt és van a térség múzeumaiban tevékenykedő kutatóknak. A pécsi Janus Pannonius, a kaposvári Rippl-Rónai Múzeum, valamint a Komlói Természettudományi Gyűjtemény munkatársai nemcsak résztvevői, hanem szervezői is a környező területek faunisztikai feltárásának, az elért eredményekről pedig a múzeumok közleményei adnak számot. A Dél-Dunántúl futóbogarairól is számos publikáció született, ezek összegzései Somogy (HORVATOVICH 2001) és Baranya megye futóbogarainak katalógusában (HORVATOVICH 2002) láttak napvilágot. A közelmúltban jelent meg a Mecsek futóbogarait és állasbogarait tárgyaló munka (TALLÓSI et al. 2006). A jó kutatottság ellenére számos kevéssé vizsgált terület kínál felfedeznivalót a térségben tevékenykedő szakembereknek.

Teklafalu és Kétújfalu környéke nem tartozik a rovarfaunisztikailag kevéssé ismert területek közé, több publikációban is közölnek bogárfajokat a területről. Kétújfalu környékéről SÁR J. (1992) 114 futóbogárfaj adatait teszi közzé, később fakéreg alatti gyűjtésekből 8 (SÁR 1993), majd fészekvizsgálatokból (SÁR 1995) 6 fajt közöl a területről. SÁR P. (2005) Teklafalu belterületén található farakásról publikál bogarakat, melyek között 3 futóbogárfajt is említ.

Anyag és módszer

Teklafalu környékének minél teljesebb bogárfaunisztikai feltárása érdekében Sár József és Sár Péter 3 éven keresztül (2004-2006), különböző módszerekkel (lámpázás, rostálás, talajcsapdázás) végzett gyűjtéseket a területen. Teklafalu és Kétújfalu távolsága mindössze egy kilométer, a különböző élőhelytípusok megtalálhatók az Adatok Kétújfalu bogárfaunájához című cikkben található térképen (SÁR 1992). A lámpázások minden alkalommal Teklafalu belterületén, egy kertes ház hátsó kertjében, higanygőz-lámpával történtek.

A kimutatott bogárfajok zömét a pécsi Janus Pannonius Múzeum gyűjteményében helyeztük el. Egyes ritka fajok bizonyító példányai a Magyar Természettudományi Múzeumban (Budapest) és a Bakonyi Természettudományi Múzeumban (Zirc) találhatóak. Az anyag további hányada a 2004-ben létesült Tequila-gyűjteményben (Teklafalu) nyert elhelyezést.

Eredmények

Az intenzív kutatások nyomán 184 futóbogár faj 2741 egyede került elő. A már publikált adatokhoz képest további 95 faj előfordulását sikerült igazolnunk, így összesen 213-ra emelkedett a Teklafalu környékéről kimutatott futóbogarak száma. A korábban közölt futóbogarak közül 29 előfordulását nem sikerült ismételtlen megerősítenünk.

A kutatott terület változatos élőhelyeinek is köszönhető a kimutatott magas fajszám. Összehasonlításként egész Baranya megyéből 351 (HORVATOVICH 2002), a Mecsekéből 330 (TALLÓSI et al. 2006), a Duna-Dráva Nemzeti Park területéről összesen 259 futóbogárfajt (HORVATOVICH 1998) ismerünk. Teklafalu környékéről állásbogarak (Rhysodidae) adatait még nem tették közzé, a kutatások során egy faj jelenlétét sikerült igazolnunk. Az előkerült fajok közül az országosan is ritka fajokat jellemezzük, ezek közül ötöt még nem mutattak ki Baranya megyéből (HORVATOVICH 2002, TALLÓSI et al. 2006).

Rhysodidae - állásbogarak

Omoglymmius germari (Ganglbauer 1891) - Bűrös: bükkös, kérgezés

Carabidae - futóbogarak

Cicindela germanica Linnaeus, 1758 - Kétújfalu: Gyöngyös-patak partja (SÁR 1992)

Omophron limbatum (Fabricius, 1776) - Kétújfalu: patakpart (SÁR 1992), Teklafalu: lámpázás

Leistus rufomarginatus (Duftschmid, 1812) - Kétújfalu: gyertyános (SÁR 1992), Teklafalu: gyertyános-tölgyes, talajcsapda

Leistus ferrugineus (Linnaeus, 1758) - Kétújfalu: Gyöngyös-patak partja (SÁR 1992), Kétújfalu 1989. 07. 01. (SÁR 1993), Teklafalu: komposzt rostálás, lámpázás

Leistus piceus piceus Fröhlich, 1799 - Kétújfalu: tölgyes, nyáras (SÁR 1992)

Nebria brevicollis (Fabricius, 1792) - Kétújfalu: tölgyes, nyáras (SÁR 1992), Teklafalu: fűzes, égeres, gyertyános-tölgyes, talajcsapda, egyelés

Notiophilus biguttatus (Fabricius, 1779) - Kétújfalu: tölgyes, gyertyános (SÁR 1992)

Notiophilus rufipes Curtis, 1829 - Teklafalu: gyertyános-tölgyes, talajcsapda

Notiophilus palustris (Duftschmid, 1812) - Teklafalu: fűzes rostálás, talajcsapda, lámpázás

Calosoma sycophanta (Linnaeus, 1758) - Teklafalu: talajcsapda, gyertyános-tölgyes

Calosoma inquisitor (Linnaeus, 1758) - Kétújfalu: nyáras (SÁR 1992)

Carabus granulatus granulatus Linnaeus, 1758 - Kétújfalu: tölgyes, fenyves, nyáras (SÁR 1992), Teklafalu: fűzes, egyelés, talajcsapda

- Carabus ullrichi baranyensis* Sokolár, 1908 - Kétújfalu: tölgyes (SÁR 1992), Teklafalu: talajcsapda
Carabus scheidleri praescheidleri Mandl, 1965 - Kétújfalu, kert (SÁR 1992)
Carabus nemoralis nemoralis Müller, 1764 - Kétújfalu: tölgyes, gyertyános, nyáras (SÁR 1992)
Carabus convexus convexus Fabricius, 1775 - Kétújfalu: égeres, fenyves (SÁR 1992), Teklafalu: kert
Carabus cancellatus maximus Haurý, 1880 - Kétújfalu: kert (SÁR 1992), Teklafalu: talajcsapda
Carabus hortensis hortensis Linnaeus, 1758 - Teklafalu: talajcsapda, égeres
Carabus germari exasperatus Duftschmid, 1812 - *C. violaceus* L. néven: Kétújfalu: tölgyes, kert (SÁR 1992)
Carabus coriaceus praeillyricus Szél, 1993 - Kétújfalu: tölgyes, kert SÁR 1992)
Elaphrus riparius (Linnaeus, 1758) - Kétújfalu: tópart (SÁR 1992)
Clivina fossor (Linnaeus, 1758) - Kétújfalu: kert (SÁR 1992), hangyaboly rostálása (SÁR 1995), Teklafalu: lámpázás, talajcsapda
Dyschirius aeneus (Dejean, 1825) - Teklafalu: lámpázás, talajcsapda, egyelés
Dyschirius chalybaeus gibbifrons Appfelbeck, 1899 - Teklafalu: lámpázás, talajcsapda
Dyschirius globosus (Herbst, 1784) - Teklafalu: füzes rostálás
Dyschirius nitidus (Dejean, 1825) - Teklafalu: lámpázás
Dyschirius politus (Dejean, 1825) - Teklafalu: lámpázás
Dyschirius tristis Stephens, 1827 - Teklafalu: lámpázás
Blemus discus (Fabricius, 1792) - Kétújfalu: Betyár-rét, Török-domb, tópart (SÁR 1992), Teklafalu: lámpázás
Epaphius secalis (Paykull, 1790) - Teklafalu: talajcsapda
Trechus obtusus Erichson, 1837 - Kétújfalu: tópart (SÁR 1992), Teklafalu: avar rostálás
Trechus quadristriatus (Schrank, 1781) - Kétújfalu: kert (SÁR 1992), Kétújfalu 1987. 08. 16. (SÁR 1993), Teklafalu: gyertyános-tölgyes, füzes, lámpázás, talajcsapda, egyelés
Paratachys fulvicollis (Dejean, 1831) - Teklafalu: lámpázás
Paratachys bistriatus (Duftschmid, 1812) - Kétújfalu: tölgyes, tópart (SÁR 1992), Teklafalu: gyertyános-tölgyes, füzes, egyelés, talajcsapda, lámpázás, avar rostálás, komposzt rostálás, egérfészkekből
Tachyta nana (Gyllenhal, 1810) - Kétújfalu: nyáras (SÁR 1992), Teklafalu: füzes, egyelés, talajcsapda
Asaphidion flavipes (Linnaeus, 1761) - Kétújfalu: nyáras (SÁR 1992), Kétújfalu 1987. 08. 16. (SÁR 1993), Teklafalu: füzes, talajcsapda
Asaphidion pallipes (Duftschmid, 1812) - Teklafalu: egyelés, belterület
Bembidion striatum (Fabricius, 1792) - Teklafalu: lámpázás
Bembidion lampros (Herbst, 1784) - Kétújfalu: tölgyes (SÁR 1992), Teklafalu: füzes, talajcsapda, lámpázás, avar rostálás
Bembidion properans (Stephens, 1828) - Kétújfalu: Betyár-erdő (SÁR 1992), egérfészek (SÁR 1995), Teklafalu: füzes, égeres, talajcsapda
Bembidion dentellum (Thunberg, 1787) - Teklafalu: gyertyános-tölgyes, talajcsapda, lámpázás
Bembidion semipunctatum (Donovan, 1806) - Teklafalu: lámpázás, talajcsapda
Bembidion varium (Olivier, 1795) - Kétújfalu: Betyár-rét, tópart (SÁR 1992), Teklafalu: gyertyános-tölgyes, talajcsapda, lámpázás
Bembidion minimum (Fabricius, 1792) - Teklafalu: füzes, talajcsapda, lámpázás
Bembidion tenellum (Erichson, 1837) - Teklafalu: talajcsapda, lámpázás
Bembidion articulatum (Panzer, 1796) - Kétújfalu: tölgyes, földút (SÁR 1992), Teklafalu: füzes, talajcsapda, lámpázás
Bembidion octomaculatum (Goeze, 1777) - Kétújfalu: Betyár-rét (SÁR 1992), Teklafalu: lámpázás
Bembidion doris (Panzer, 1797) - Kétújfalu: tópart (SÁR 1992)
Bembidion assimile Gyllenhal, 1810 - Kétújfalu: kert (SÁR 1992), Teklafalu: lámpázás
Bembidion fumigatum (Duftschmid, 1812) - Teklafalu: lámpázás
Bembidion quadrimaculatum (Linnaeus, 1761) - Kétújfalu: földút (SÁR 1992), Teklafalu: füzes, talajcsapda, lámpázás
Bembidion quadripustulatum (Audinet-Serville, 1821) - Kétújfalu: tópart (SÁR 1992), Teklafalu: füzes, talajcsapda, lámpázás
Bembidion biguttatum (Fabricius, 1779) - Teklafalu: lámpázás
Bembidion guttula (Fabricius, 1792) - Kétújfalu: tópart (SÁR 1992)
Bembidion inoptatum (Schaum, 1857) - Kétújfalu: kert (SÁR 1992), Teklafalu: lámpázás
Bembidion mannerheimii Sahlberg, 1827 - Kétújfalu: tópart (SÁR 1992), Teklafalu: avar rostálás

- Bembidion dalmatinum* (Dejean, 1831) - *B. dalmatinum latinum* Net.-ként: Kétújfalu: tópart (SÁR 1992), Teklafalu: füzes, talajcsapda, lámpázás
- Bembidion lunatum* (Duftschmid, 1812) - Kétújfalu: kert (SÁR 1992)
- Bembidion femoratum* (Sturm, 1825) - Teklafalu: lámpázás
- Bembidion elongatum* Dejean, 1831 - Kétújfalu: patakpart (SÁR 1992)
- Pogonius transfuga peisonis* (Ganglbauer, 1892) - Teklafalu: lámpázás
- Stomis pumicatus* (Panzer, 1796) - Kétújfalu: tölgyes (SÁR 1992), Teklafalu: talajcsapda, lámpázás, komposzt rostálás
- Poecilus cupreus* (Linnaeus, 1758) - Kétújfalu: földút, tópart (SÁR 1992), Teklafalu: füzes, talajcsapda, lámpázás
- Poecilus versicolor* (Sturm, 1824) - Teklafalu: égeres, egyelés
- Pterostichus cursor* (Dejean, 1829) - Teklafalu: lámpázás
- Pterostichus vernalis* (Panzer, 1796) - Teklafalu: füzes, egyelés
- Pterostichus ovoideus* (Sturm, 1824) - Teklafalu: füzes, gyertyános-tölgyes, talajcsapda, egyelés, avar és komposzt rostálás
- Pterostichus strenuus* (Panzer, 1797) - Teklafalu: gyertyános-tölgyes, egyelés, avar és komposzt rostálás
- Pterostichus anthracinus* (Illiger, 1798) - Kétújfalu: rét, Betyár-erdő (SÁR 1992), Teklafalu: égeres, talajcsapda, lámpázás
- Pterostichus gracilis* (Dejean, 1828) - Teklafalu: lámpázás
- Pterostichus minor* (Gyllenhal, 1827) - Kétújfalu: Betyár-erdő (SÁR 1992), Teklafalu: lámpázás
- Pterostichus oblongopunctatus* (Fabricius, 1787) - Teklafalu: gyertyános-tölgyes, talajcsapda, egyelés, avar rostálás
- Pterostichus melanarius* (Illiger, 1789) - Kétújfalu: Betyár-erdő (SÁR 1992), Teklafalu: füzes, gyertyános-tölgyes, talajcsapda, komposzt rostálás, lámpázás
- Pterostichus niger* (Schaller, 1783) - Kétújfalu: tölgyes, Betyár-erdő (SÁR 1992), Teklafalu: belterület, farakás (SÁR 2005), Teklafalu: füzes, talajcsapda, lámpázás
- Pterostichus melas* (Creutzer, 1799) - Kétújfalu: Betyár-erdő (SÁR 1992), Teklafalu: füzes, gyertyános-tölgyes, legelő, talajcsapda, egyelés, lámpázás
- Abax carinatus* (Duftschmid, 1812) - Kétújfalu: tölgyes (SÁR 1992), Teklafalu: füzes, talajcsapda
- Abax parallelepipedus* (Piller & Mitterpacher, 1783) - Teklafalu: gyertyános-tölgyes, talajcsapda
- Abax parallelus* (Duftschmid, 1812) - Kétújfalu: tölgyes (SÁR 1992), Teklafalu: gyertyános-tölgyes, talajcsapda
- Calathus fuscipes* (Goeze, 1777) - Kétújfalu: Török-domb (SÁR 1992), Teklafalu: füzes, égeres, legelő, talajcsapda, egyelés, moha és zuzmó rostálás
- Calathus ambiguus* (Paykull, 1790) - Teklafalu: gyertyános-tölgyes, talajcsapda, lámpázás
- Calathus melanocephalus* (Linnaeus, 1758) - Kétújfalu: Török-domb (SÁR 1992), Teklafalu: talajcsapda, lámpázás, moha és zuzmó rostálás
- Dolichus halensis* (Schaller, 1783) - Kétújfalu: kert (SÁR 1992), Teklafalu: lámpázás
- Laemostenus terricola* (Herbst, 1783) - Teklafalu: gyertyános-tölgyes, talajcsapda
- Agonum angustatum* Dejean, 1828 - Kétújfalu: Betyár-erdő (SÁR 1992), Kétújfalu 1990. 07. 10. (SÁR 1993)
- Agonum atratum* (Duftschmid, 1812) - Teklafalu: lámpázás
- Agonum duftschmidii* Schmidt, 1994 - Kétújfalu: tölgyes, gyertyános (SÁR 1992)
- Agonum gracilipes* (Duftschmid, 1812) - Teklafalu: lámpázás
- Agonum hypocrita* (Apfelbeck, 1904) - Teklafalu: lámpázás
- Agonum longicorne* Chaudoir, 1846 - Kétújfalu: kert (SÁR 1992), Teklafalu: lámpázás
- Agonum lugens* (Duftschmid, 1812) - Teklafalu: lámpázás
- Agonum marginatum* (Linnaeus, 1758) - Teklafalu: lámpázás
- Agonum permolestum* Puel, 1938 - *Agonum longipenne*-ként: Kétújfalu: tölgyes, gyertyános (SÁR 1992), Kétújfalu 1989. 04. 03. (SÁR 1993), Teklafalu: gyertyános-tölgyes, egyelés
- Agonum viduum* (Panzer, 1787) - Kétújfalu: tölgyes, gyertyános (SÁR 1992), Teklafalu: lámpázás
- Agonum fuliginosus* (Panzer, 1809) - Kétújfalu 1990. 01. 16. (SÁR 1993), Teklafalu: lámpázás
- Europhilus micans* (Nicolai, 1822) - Teklafalu: lámpázás
- Agonum thoreyi* (Dejean, 1828) - Teklafalu: gyertyános-tölgyes, talajcsapda, lámpázás
- Anchomenus dorsalis* (Pontoppidan, 1763) - Kétújfalu: művelt terület, földút (SÁR 1992), Teklafalu: lámpázás gyertyános-tölgyes talajcsapda
- Platynus livens* (Gyllenhal, 1810) - Kétújfalu: kőris-szil-tölgy ligeterdő (SÁR 1992), Teklafalu: lámpázás

- Platynus assimilis* (Paykull, 1790) - Kétújfalu: Betyár-erdő (SÁR 1992), Kétújfalu 1987. 08. 11. (SÁR 1993), Teklafalu: füzes, talajcsapda, rostálás, egyelés, lámpázás
- Platynus krynickii* (Sperk, 1835) - Kétújfalu: köris-szil-tölgy ligeterdő (SÁR 1992), Teklafalu: talajcsapda, rostálás
- Platynus longiventris* Mannerheim, 1825 - Teklafalu: füzes, égeres, egyelés, talajcsapda
- Oxypselaphus obscurus* (Herbst, 1784) - Kétújfalu: Betyár-erdő (SÁR 1992), Teklafalu: füzes, egyelés, komposzt rostálás
- Olisthopus rotundatus* (Paykull, 1790) - Teklafalu: lámpázás
- Synuchus vivalis* (Illiger, 1798) - Teklafalu: gyertyános-tölgyes, talajcsapda
- Platyderus rufus* (Duftschmid, 1812) - Kétújfalu: Betyár-erdő (SÁR 1992), Teklafalu: gyertyános-tölgyes, talajcsapda, avar rostálás
- Amara plebeja* (Gyllenhal, 1810) - Teklafalu: füzes, rostálás, egyelés, lámpázás
- Amara tricuspidata* Dejean, 1831 - Kétújfalu: rókaalom rostálása (SÁR 1995), Teklafalu: lámpázás
- Amara aenea* (De Geer, 1774) - Kétújfalu: kert (SÁR 1992), Teklafalu: füzes, égeres, talajcsapda, egyelés, lámpázás
- Amara convexior* Stephens, 1828 - Teklafalu: füzes, égeres, talajcsapda, egyelés, lámpázás, moha és zuzmó rostálás
- Amara familiaris* (Duftschmid, 1812) - Teklafalu: füzes, égeres, talajcsapda, egyelés, rostálás, lámpázás
- Amara lucida* (Duftschmid, 1812) - Kétújfalu: patakpart (SÁR 1992), Teklafalu: művelt terület, talajcsapda
- Amara ovata* (Fabricius, 1792) - Teklafalu: talajcsapda
- Amara saphyrea* Dejean, 1828 - Teklafalu: füzes, talajcsapda, egyelés, lámpázás
- Amara similata* (Gyllenhal, 1810) - Kétújfalu: tölgyes (SÁR 1992), Teklafalu: lámpázás
- Amara bifrons* (Gyllenhal, 1810) - Kétújfalu: kert (SÁR 1992), Teklafalu: gyertyános-tölgyes, talajcsapda, lámpázás
- Amara apricaria* (Paykull, 1790) - Teklafalu: lámpázás, egyelés
- Amara consularis* (Duftschmid, 1812) - Kétújfalu: Török-domb (SÁR 1992), Teklafalu: lámpázás
- Amara majuscula* Chaudoir, 1850 - Teklafalu: lámpázás
- Amara aulica* (Panzer, 1797) - Kétújfalu: kert, gyertyános (SÁR 1992), Teklafalu: lámpázás
- Amara gebleri* Dejean, 1831 - Teklafalu: belterület, egyelés
- Anisodactylus binotatus* (Fabricius, 1787) - Kétújfalu: Betyár-erdő (SÁR 1992), Teklafalu: lámpázás
- Anisodactylus signatus* (Panzer, 1797) - Kétújfalu: kert (SÁR 1992), Teklafalu: égeres, gyertyános-tölgyes, talajcsapda, lámpázás
- Diachromus germanus* (Linnaeus, 1758) - Teklafalu: lámpázás
- Bradycellus csikii* Laczó, 1912 - Teklafalu: füzes, egyelés
- Bradycellus harpalinus* (Audinet - Serville, 1821) - Kétújfalu: kert (SÁR 1992)
- Bradycellus verbasci* (Duftschmid, 1812) - Kétújfalu: kert (SÁR 1992), Teklafalu: lámpázás
- Stenolophus dischophorus* Fischer, 1824 - Teklafalu: lámpázás
- Stenolophus mixtus* (Herbst, 1784) - Kétújfalu: kert, Török-domb (SÁR 1992), Teklafalu: gyertyános-tölgyes, talajcsapda, lámpázás
- Stenolophus abdominalis persicus* Mannerheim, 1844 - Kétújfalu: Betyár-erdő (SÁR 1992), Teklafalu: lámpázás
- Stenolophus skrimshiranus* Stephens, 1828 - Kétújfalu: kert (SÁR 1992), Teklafalu: füzes, talajcsapda, lámpázás
- Stenolophus teutonius* (Schränk, 1781) - Teklafalu: gyertyános-tölgyes, művelt terület, talajcsapda, lámpázás
- Acupalpus exiguus* (Dejean, 1829) - Teklafalu: füzes, lámpázás, egérfészekből, rostálás
- Acupalpus flavicollis* (Sturm, 1825) - Teklafalu: égeres, egyelés
- Acupalpus luteatus* (Duftschmid, 1812) - Kétújfalu: kert (SÁR 1992), Teklafalu: füzes, lámpázás, rostálás, talajcsapda
- Acupalpus maculatus* Schaum, 1860 - Teklafalu: lámpázás
- Acupalpus meridianus* (Linnaeus, 1767) - Teklafalu: füzes, egyelés, talajcsapda, lámpázás, avar rostálás
- Acupalpus parvulus* (Sturm, 1825) - Kétújfalu: kert (SÁR 1992), Teklafalu: lámpázás
- Anthracus consputus* (Duftschmid, 1812) - Kétújfalu: kert (SÁR 1992), Teklafalu: lámpázás, talajcsapda, egyelés
- Anthracus longicornis* (Schaum, 1857) - Kétújfalu: kert (SÁR 1992), Teklafalu: lámpázás
- Parophonus dejeani* Csiki, 1932) - Teklafalu: füzes, égeres, talajcsapda, avar rostálás, lámpázás
- Parophonus maculicornis* (Duftschmid, 1812) - Kétújfalu: kert (SÁR 1992), Teklafalu: belterület, egyelés
- Ophonus ardosiacus* (Lutschnik, 1922) - Teklafalu: lámpázás
- Ophonus azureus* (Fabricius, 1775) - Kétújfalu: kert (SÁR 1992), Teklafalu: gyertyános-tölgyes, füzes, talajcsapda, lámpázás
- Ophonus diffinis* (Dejean, 1829) - Kétújfalu: nyáras (SÁR 1992), Teklafalu: lámpázás
- Ophonus stictus* Stephens, 1828 - Kétújfalu: kert (SÁR 1992)

- Ophonus melletii* (Heer, 1837) - Teklafalu: lámpázás
Ophonus nitidulus Stephens, 1828 - Kétújfalu: Gyöngyös-patak partja (SÁR 1992), Teklafalu: lámpázás
Ophonus puncticeps (Stephens, 1828) - Teklafalu: lámpázás
Ophonus rufibarbis (Fabricius, 1792) - Teklafalu: lámpázás
Ophonus rupicola (Sturm, 1818) - Teklafalu: lámpázás
Ophonus schaubergerianus Puel, 1937 - Teklafalu: gyertyános-tölgyes, talajcsapda
Ophonus subsinuatus Rey, 1886 - Teklafalu: lámpázás
Harpalus tenebrosus Dejean, 1829 - Teklafalu: lámpázás
Harpalus griseus (Panzer, 1797) - Kétújfalu: kert (SÁR 1992), Teklafalu: lámpázás
Harpalus rufipes (De Geer, 1774) - Kétújfalu: kert (SÁR 1992), Teklafalu: gyertyános-tölgyes, füzes, égeres, talajcsapda, komposzt rostálás, lámpázás
Harpalus calceatus (Duftschmid, 1812) - Teklafalu: lámpázás
Harpalus froelichi Sturm, 1818 - Teklafalu: lámpázás
Harpalus affinis (Schränk, 1781) - Kétújfalu: tölgyes, gyertyános (SÁR 1992), Teklafalu: füzes, égeres, talajcsapda, moha és zuzmó rostálás, lámpázás
Harpalus dimidiatus (Rossi, 1790) - Teklafalu: lámpázás
Harpalus distinguendus (Duftschmid, 1812) - Teklafalu: művelt terület, füzes, talajcsapda, egyelés
Harpalus smaragdinus (Duftschmid, 1812) - Teklafalu: lámpázás
Harpalus albanicus Reitter, 1900 - Teklafalu: füzes-nyáras, talajcsapda
Harpalus autumnalis (Duftschmid, 1812) - Kétújfalu: tölgyes (SÁR 1992)
Harpalus flavicornis Dejean, 1829 - Teklafalu: füzes, talajcsapda
Harpalus pumilus Sturm, 1818 - Teklafalu: füzes, talajcsapda
Harpalus serripes (Quensel, 1806) - Teklafalu: moha és zuzmó rostálás, egyelés
Harpalus tardus (Panzer, 1797) - Teklafalu: füzes, talajcsapda, komposzt rostálás, lámpázás
Harpalus atratus Latreille, 1804 - Teklafalu: füzes, talajcsapda
Harpalus latus (Linnaeus, 1758) - Teklafalu: füzes, talajcsapda, komposzt rostálás, lámpázás
Harpalus luteicornis (Duftschmid, 1812) - Kétújfalu: tölgyes (SÁR 1992), Teklafalu: füzes, égeres, talajcsapda, moha és zuzmó rostálás
Harpalus pygmaeus Dejean, 1829 - Kétújfalu: hangyaboly (SÁR 1995)
Harpalus rubripes (Duftschmid, 1812) - Teklafalu: füzes, égeres, talajcsapda
Amblystomus niger Heer, 1838 - Teklafalu: lámpázás
Perigona nigriceps (Dejean, 1831) - Kétújfalu: kert (SÁR 1992), Teklafalu: lámpázás
Panagaeus crux major (Linnaeus, 1758) - Kétújfalu: Török-domb (SÁR 1992)
Callistus lunatus Fabricius, 1775 - Kétújfalu: földút (SÁR 1992)
Chlaenius spoliatus (Rossi, 1790) - Teklafalu: lámpázás
Chlaenius nigricornis (Fabricius, 1787) - Kétújfalu: tópart, tölgyes (SÁR 1992), Teklafalu: nyáras, talajcsapda
Chlaenius nitidulus (Schränk, 1781) - Kétújfalu: tópart (SÁR 1992)
Chlaenius tristis (Schaller, 1783) - Kétújfalu: kert (SÁR 1992), Teklafalu: lámpázás
Chlaenius vestitus (Paykull, 1790) - Kétújfalu: tópart (SÁR 1992), Teklafalu: lámpázás
Oodes gracilis A. Villa et J. B. Villa, 1833 - Teklafalu: füzes, egyelés, lámpázás
Oodes helopioides (Fabricius, 1792) - Kétújfalu: tópart, patakpart (SÁR 1992), Teklafalu: égeres, egyelés, talajcsapda
Badister bullatus (Schränk, 1798) - Teklafalu: lámpázás
Badister lacertosus Sturm, 1815 - Teklafalu: lámpázás, komposzt rostálás
Badister meridionalis Puel, 1925 - Kétújfalu: kert (SÁR 1992), Teklafalu: gyertyános-tölgyes, talajcsapda, lámpázás
Badister unipustulatus Bonelli, 1813 - Kétújfalu: kert (SÁR 1992), Teklafalu: gyertyános-tölgyes, talajcsapda, lámpázás
Badister sodalis (Duftschmid, 1812) - Teklafalu: lámpázás
Badister anomalus (Perris, 1866) - Teklafalu: lámpázás
Badister dilatatus Chaudoir, 1837 - Teklafalu: gyertyános-tölgyes, talajcsapda, lámpázás
Badister peltatus (Panzer, 1797) - Teklafalu: lámpázás
Lebia chlorocephala Hoffmann, 1803 - Kétújfalu: zsembékos-nádas (SÁR 1992)
Lebia cruxminor (Linnaeus, 1758) - Kétújfalu: patakpart (SÁR 1992)
Demetrias monostigma Samouelle, 1819 - Teklafalu: füzes, rostálás, lámpázás
Demetrias imperialis (Germar, 1824) - Kétújfalu: kert (SÁR 1992), Teklafalu: lámpázás

- Paradromius longiceps* Dejean, 1826 - Teklafalu: lámpázás
Paradromius linearis (Olivier, 1794) - Kétújfalu: belterület, fakéreg alól (SÁR 1992), Teklafalu: füzes, égeres, talajcsapda, lámpázás
Dromius agilis (Fabricius, 1787) - Kétújfalu: tölgyes, gyertyános (SÁR 1992)
Philorhizus notatus (Stephens, 1828) - Teklafalu: belterület, egyelés
Philorhizus quadrisignatus (Dejean, 1825) - Kétújfalu: kert (SÁR 1992), Kétújfalu 1987. 12. 26. (SÁR 1993)
Philorhizus sigma (Rossi, 1790) - Kétújfalu: kert (SÁR 1992)
Dromius quadrimaculatus (Linnaeus, 1758) - Teklafalu: lámpázás
Syntomus obscuroguttatus (Duftschmid, 1812) - Teklafalu: füzes, rostálás, egyelés
Syntomus pallipes (Dejean, 1825) - Kétújfalu: Gyöngyös-patak partja (SÁR 1992), rókaalom (SÁR 1995), Teklafalu: füzes, talajcsapda, moha és zuzmó, korhadt fa és komposzt rostálás, egyelés, lámpázás
Syntomus truncatellus (Linnaeus, 1761) - Teklafalu: moha, zuzmó és korhadt fa rostálás, lámpázás
Microlestes fissuralis (Reitter, 1900) - Kétújfalu: tölgyes (SÁR 1992)
Microlestes maurus (Sturm, 1827) - Kétújfalu: tölgyes, fenyves (SÁR 1992), Teklafalu: füzes, égeres, moha, zuzmó és komposzt rostálás, talajcsapda, egyelés
Microlestes minutus (Goeze, 1777) - Kétújfalu: tölgyes, fenyves (SÁR 1992), hangyaboly rostálása (SÁR 1995), Teklafalu: füzes, égeres, moha és zuzmó, avar és komposzt rostálás, talajcsapda
Drypta dentata (Rossi, 1790) - Kétújfalu: tölgyes, földút (SÁR 1992), Teklafalu: belterület, farakás (SÁR 2005), Teklafalu: füzes, egyelés
Polistichus connexus (Fourcroy, 1785) - Kétújfalu: kert (SÁR 1992)
Brachinus crepitans (Linnaeus, 1758) - Kétújfalu: művelt terület (SÁR 1992), Teklafalu: lámpázás
Brachinus psophia Audinet - Serville, 1821 - Teklafalu: gyertyános-tölgyes, talajcsapda, lámpázás
Brachinus explodens Duftschmid, 1812 - Kétújfalu: tölgyes, földút (SÁR 1992), Teklafalu: belterület, farakás (SÁR 2005), Teklafalu: füzes, egyelés, talajcsapda, lámpázás

Ritka fajok jellemzése

Rhysodidae

Omoglymmis germari (Ganglbauer 1891) - hegyesvállú állasbogár

Idős lombhullató erdőkben a kidőlt fák törzsében, kérge alatt előforduló ritka bogár. A Dél-Dunántúlról három adata ismert (Pellérd, Hercegszántó, Karapanca), nyír és nyár kérge alatt gyűjtötték (SÁR 1993). Bűrüs idős bükköséből kérgezés során több példány is előkerült 2000. 11. 28-án.

Carabidae

Dyschirius tristis Stephens, 1827 - ékhomlokú ásófutrinka

Palearktikus elterjedésű ritka fajunk, amely vízpartokon, mocsaras helyeken fordul elő. Hazai lelőhelyadatait KUTASI (2006) összegezte. Baranya megyéből még nem közölték (HORVATOVICH 2002), a Dél-Dunántúlról Hedrehelyről mutatták ki (HORVATOVICH 1990). Teklafaluról összesen két példánya került elő lámpázással 2005. 05. 22-én és 06. 25-én.

Paratachys fulvicollis (Dejean, 1831) - nagy martfutó

Ez a nedvesség- és melegkedvelő faj a növényzettel benőtt vízpartokon, szikes területeken fordul elő. Hazánkból összesen mintegy 10 lelőhelyadatát ismerjük (SZÉL & BÉRCES 2002). Baranya megyéből eddig csak Botykapeterdről (Zselic) volt adata (HORVATOVICH 1990). Teklafaluról összesen két példánya került elő lámpázással: 2004. 07. 07., 2005. 05. 22.

Asaphidion pallipes (Duftschmid, 1812) - sárgalábú sárfutó

Ez a jellegzetes faj leginkább a homokos-agyagos, növényzettel gyéren benőtt vízpartokon fordul elő (KIRSCHENHOFER 1989). Hazai előfordulási adatait TALLÓSI et al. (2006) összegzik, ezt a ritka fajt vízpartokon, bolygatott területeken, homokbányákban egyaránt

megtalálták. Gyűjtési helyeinek fele a Dél-Dunántúlról származik. Publikált adatain kívül előkerült még Drávasztáráról, kukoricaföldről 1999. 06. 18-án (leg: Kutasi Cs.). Teklafalu belterületén egyelssel gyűjtöttük 2004. 06. 01-én.

Bembidion striatum (Fabricius, 1792) - iszaplakó gyorsfutó

Hazánkban a Duna és a Rába partján gyakori, más helyeken ritka faj, főként a növényzetmentes folyóparti hordalékon fordul elő (NAGY et al. 2004). Régi adatai vannak a Mecsekben (HORVATOVICH 1978) és egy újabb adata a Dráva partjáról (Vejtí), ahol lámpázással fogták (HORVATOVICH 1998). Teklafaluról két példánya került elő lámpázással: 2004. 07. 20., 2005. 07. 28.

Pogonus transfuga peisonis (Ganglbauer, 1892) - fertőtavi sötét székifutonc

Hazánkban az alföldi sós puszták, szikes vízpartok tipikus faja, de a Dunántúlról is több adatát ismerjük (NAGY et al. 2004). Baranya megyéből még nem közölték (HORVATOVICH 2002). Teklafaluról egyetlen példánya került elő lámpázással 2006. 07. 21-én.

Agonum hypocrita Apfeker, 1904 - lápi kisfutó

Stenotop, mocsárlakó faj, amely lápos területeken fordul elő (KIRSCHENHOFER 1989). Hazánkban több adatát ismerjük a Kiskunságból (ÁDÁM & MERKL 1986) és a Dél-Dunántúlról is: Mecsek, Abaliget, Abaligeti-barlang, Egregyi-völgy, Mély-völgy, Sellye: Füzes-erdő, Bataapáti: Nagymórági-völgy (HORVATOVICH 1978, TALLÓSI et al. 2006). Teklafaluról egyetlen példánya került elő lámpázással 2006. 06. 27-én.

Platynus longiventris Mannerheim, 1825 - termetes kisfutó

Ez a Magyarországon főként síkvidékeken előforduló faj a nagyobb folyók menti ártéri erdők jellemző futóbogara, hazai lelőhelyadatait KUTASI (2006) összegezte. A Dunántúlon csaknem összes adatát a Dél-Dunántúlról ismerjük (Barcs, Sellye, Szekszárd, Karapancsa, Kölked). Teklafalun égeresből talajcsapdázással (2004. 05. 10.), füzesből egyelssel (2004. 05. 11.) került elő.

Olisthopus rotundatus (Paykull, 1790) - nagy simakarmúfutó

Ezt a ritka szárazság- és melegkedvelő fajt hazánkban csak néhány helyen gyűjtötték. A Mecsekben több adata is ismert (Égervölgy: Farkas-forrás, Lapis, Tubes), a Dél-Dunántúlról (Nagyatád) is van publikált adata (HEGYESSY & SZÉL 2002), de 30 éve gyűjtötték utoljára (HORVATOVICH 1978). Teklafaluról egyetlen példánya került elő lámpázással 2005. 08. 26-án.

Amara gebleri Dejean, 1831 - termetes közfutó

Stenotop faj, amely leginkább folyóvölgyekben fordul elő (KIRSCHENHOFER 1989). Először Dél-Dunántúli adata Nagybjomról származik (SZÉL 1996), később a Dráva partjáról (Vízvár) is kimutatták (HORVATOVICH 1998). Baranya megyéből eddig még nem közölték (HORVATOVICH 2002). Teklafalu belterületéről egyelssel került elő 2005. 05. 22-én.

Ophonus ardosiacus (Lutchnik, 1922) - ritka bársonyfutó

Ennek a szárazság- és melegkedvelő fajnak országosan is csak néhány biztos előfordulása ismert: Zalaszentő, Szolnok, Pécs (KUTASI & SÁGHY 2002, TALLÓSI et al 2006). A Dél-Dunántúlról ez a második előfordulása. Két példány került elő lámpázással: 2005. 07. 29., 08. 19.

Ophonus subsinuatus Rey, 1886 - karcsú bársonyfutó

Ezt a ritka, szárazság- és melegkedvelő fajt hazánkban kizárólag csak fényen gyűjtötték, lelőhelyadatait KUTASI (2006) összegezte. Baranya megyéből még nem közölték (HORVATOVICH 2002). Teklafaluról egyetlen példánya került elő lámpázással 2005. 07. 16-án.

Harpalus albanicus Reitter, 1900 - albán fémfutó

Ez a melegkedvelő állat a nyílt növénytakaságok, homokos területek ritka futóbogara, néhol mezőgazdasági területeken is előfordul (KUTASI & SZÉL 2000). Baranya megyéből még nem közölték (HORVATOVICH 2002). Teklafaluról füzes-nyáras talajcsapdázása során került elő (2004. 06. 28-07. 04.).

Amblystomus niger Heer, 1838 - kis árva futonc

Meleg- és nedvességkedvelő faj, hazánkban többfelé elterjedt, de nem gyakori (NAGY et al. 2004). A Dél-Dunántúlról is több adata van: Mecsek, Pellérd, Pécs (TALLÓSI et al. 2006), Kölked: Nagy-rét (Béda-Karapancsa) (HORVATOVICH 1992). Pellérden a halastó partjáról és a legelőről rostálással került elő (HORVATOVICH 1982, 1988). Teklafalun lámpázással gyűjtöttük 2004. 06. 12-én.

Paradromius longiceps Dejean, 1826 - hosszúfejű kéregfutó

Szórványos előfordulását, nedvességkedvelő faj, hazai lelőhelyadatait KUTASI (2006) összegezte. A Dél-Dunántúlról két adatát ismerjük: Cún-Szaporca (HORVATOVICH 1995), Hosszúhetény (TALLÓSI et al. 2006). Teklafalun lámpázással gyűjtöttük (2006. 07. 20., 07. 21., 07. 22.).

Brachinus psophia Audinet - Serville, 1821 - pompás pöfögőfutrinka

Biztos előfordulási helyeit sokáig csak a Tiszántúlról ismertük, Baranya megyei adatai közül a siklósit (HORVATOVICH 2000) és a pellérdit (rekultivált zagytározó) tekinthetjük megbízhatónak (TALLÓSI et al. 2006). Teklafalun több példányt is fogtunk, nagyobb részt lámpázással került elő június és július hónapokban: 2004. 06. 08., 06.12., 07. 02., 07.07., 07. 18., 2005. 07. 19. Ezen kívül gyertyános-tölgyesben talajscapdázással is sikerült gyűjteni 2004. 07. 12-én.

Köszönetnyilvánítás

Köszönetet szeretnénk mondani Sár Péternek Teklafalu környékén végzett gyűjtéséért, valamint Szél Győzőnek az egyes taxonok határozásában nyújtott segítségéért és a kéziratához fűzött megjegyzéséért.

Irodalom

- ADÁM, L. & MERKL, O. 1986: Adephaga of the Kiskunság National Park, I. Carabidae (Coleoptera). in: Mahunka, S. (ed.): The fauna of the Kiskunság National Park, vol. 1. Akadémiai Kiadó, Budapest 119-142.
- HEGYESSY G. & SZÉL GY. 2002: A Mátra Múzeum bogárgyűjteménye, Carabidae (Coleoptera). Folia Historico-Naturalia Musei Matraensis 26: 189-220.
- HORVATOVICH S. 1978: Adatok Dél-Dunántúl bogárfaunájához I. (Coleoptera: Cicindelidae, Carabidae). A Janus Pannonius Múzeum Évkönyve 22: 45-55.
- HORVATOVICH S. 1979: Hazánk faunájára új és ritka bogárfajok a Dél- és Nyugat Dunántúlról (Coleoptera). A Janus Pannonius Múzeum Évkönyve 23: 31-39.
- HORVATOVICH S. 1981: Hazánk faunájára új és ritka bogárfajok a Dél- és Nyugat Dunántúlról III. (Coleoptera). A Janus Pannonius Múzeum Évkönyve 25: 71-83.
- HORVATOVICH S. 1982: Hazánk faunájára új és ritka bogárfajok a Dél- és Nyugat Dunántúlról IV. (Coleoptera). A Janus Pannonius Múzeum Évkönyve 26: 19-31.
- HORVATOVICH S. 1988: Pellérd futóbogár faunája (Coleoptera: Carabidae). A Janus Pannonius Múzeum Évkönyve 32: 7-13.
- HORVATOVICH S. 1990: A Zselic futóbogarai (Coleoptera, Carabidae). A Janus Pannonius Múzeum Évkönyve 34: 5-14.
- HORVATOVICH S. 1991: A Keleti-Mecsek futóbogarai (Coleoptera, Carabidae). A Janus Pannonius Múzeum Évkönyve 35: 5-12.
- HORVATOVICH S. 1992: A Béda-Karapancsa Tájvédelmi Körzet futóbogarai és állasbogarai (Coleoptera: Carabidae, Rhysodidae). Dunántúli Dolgozatok Természettudományi Sorozat 6: 79-97.
- HORVATOVICH S. 1995: A Dráva mente futóbogár (Coleoptera: Carabidae) faunájának alapvetése. Dunántúli Dolgozatok Természettudományi Sorozat 8: 73-84.

- HORVATOVICH S. 1998: A Dráva mente futóbogárfaunája (Coleoptera: Carabidae), II. Dunántúli Dolgozatok Természettudományi Sorozat 9: 177-187.
- HORVATOVICH S. 2000: A Villányi-hegység futóbogarai (Coleoptera: Carabidae) II. Dunántúli Dolgozatok Természettudományi Sorozat 10: 175-187.
- HORVATOVICH S. 2001: Somogy megye futóbogarainak (Coleoptera: Carabidae) katalógusa. *Natura Somogyiensis* 1: 135-143.
- HORVATOVICH S. 2002: Baranya megye futóbogár fajainak (Coleoptera: Carabidae) katalógusa. *A Janus Pannonius Múzeum Évkönyve 44-45 (1999-2000)*: 25-32.
- KIRSCHENHOFER, E. 1989: Carabidae. In: Koch, K. (ed): *Die Käfer Mitteleuropas. Ökologie 1.* - Goecke & Evers, Krefeld, 15-107. p.
- KUTASI CS. 2006: Fénycsapdával gyűjtött futóbogarak (Col.: Carabidae) a Keleti-Bakonyból. *A Bakonyi Természettudományi Múzeum Közleményei* 23: 53-69. p.
- KUTASI CS. & SÁGHY ZS. 2002: A Bakony faunájára új és ritka bogárfajok (Coleoptera). *A Bakonyi Természettudományi Múzeum Közleményei* 19 (2000) 43-52. p.
- KUTASI CS. & SZÉL GY. 2000: A vértesi Majkpuszta környékének futóbogarai (Coleoptera: Carabidae). *Folia entomologica hungarica* 61. 282-295. p.
- NAGY F., SZÉL GY., VIG K. 2004: Vas megye futóbogár-faunája (Coleoptera: Carabidae). *Praenorica Folia historico-naturalia* 7: 1-235.
- SÁR J. 1992: Adatok Kétújfalu (Baranya megye) bogárfaunájához (Coleoptera). *Folia entomologica hungarica*, 53: 205-224.
- SÁR J. 1993: A Dél-, és Nyugat-Dunántúl fakéreg alatt gyűjtött bogarai (Coleoptera). *Folia Historico Naturalia Musei Matraensis* 18: 81-95.
- SÁR J. 1995: Kétújfalu (Baranya megye) és környéke emlős-, madár- és rovarfészkeinek bogarászati vizsgálata (Coleoptera). *Folia Historico Naturalia Musei Matraensis* 20: 199-204.
- SÁR P. 2005: Egy farakás bogarai. Adatok Teklafalu bogárfaunájához (Coleoptera). *Gyökerek - A Dráva Múzeum tanulmánykötete*, Barcs 2005. 120-129.
- SZÉL GY. 1996: Rhyssodidae, Cicindelidae and Carabidae (Coleoptera) from the Bükk National Park. *The Fauna of the Bükk National Park* 159-222. p.
- SZÉL GY. & BÉRCES S. 2002: Carabidae (Coleoptera) from the Fertő-Hanság National Park. *The fauna of the Fertő-Hanság National Park, 2002*, 379-399.
- TALLÓSI B., SZÉL GY., PURGER J. J. 2006: A Mecsek és környékének állásbogarai és futóbogarai (Coleoptera: Rhyssodidae, Carabidae). *Folia comloensis*, 15: 51-114.